

19.12.2023

LAPELY/2091/2019

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen alueellinen linjaus ulkomaisen työvoiman käytöstä (alueellinen työlupalinjaus)

1) Alueellisen linjauksen tarkoitus

Alueellinen linjaus ulkomaisen työvoiman käytöstä perustuu ulkomaalaislakiin (301/2004) ja valtioneuvoston päätökseen ulkomaisen työvoiman käytön yleisiä edellytyksiä koskevista valtakunnallisista linjauksista (11.10.2012). Alueellinen linjaus ei sisällä jo valtakunnallisessa linjauksessa käsiteltyjä seikkoja. Tästä syystä tätä alueellista linjausta on luettava rinnakkain valtakunnallisen linjauksen kanssa.

Alueellisen linjauksen tarkoitus on tukea työvoiman saatavuutta Lapin ELY-keskuksen alueella huomioiden alueen työmarkkinoiden erityispiirteet. Linjauksessa arvioidaan työvoiman saatavuutta eri ammattialoilla. Työntekijän oleskelulupaan liittyvä harkinta on tapauskohtaista kokonaisharkintaa, joka sisältää ennakkovalvonnan ja työvoiman saatavuuden arvioinnin. Ennakkovalvontaa suoritetaan selvittämällä mm. työsuhteen ehtoja sekä työnantajan suoriutumista työnantajavelvoitteista.

2) Alueen työmarkkinatilanne ja työvoiman saatavuus

Lapin työttömyyden myönteinen kehitystrendi jatkuu. Työllisyyskehitys on koko maata myönteisempi. Työllisyys kasvaa ja työttömyys vähenee. Avointen työpaikkojen määrä on vähentynyt kahden viime vuoden huippulukemista, mutta on edelleen korkeampi kuin aiempina vuosina. Avoimia työpaikkoja Lapissa on lähes 38 900 (tammi – lokakuu 2023). Matkailu-, terveys- ja sosiaalialan ammateissa työvoiman kysyntä lisääntyy edelleen. Rakentamisen työvoiman kysyntä vilkastuu, kun suunnitteilla olevat investointihankkeet etenevät toteutukseen. Työpaikkojen ennakoitua lisääntyvän loppuvuosikymmenen aikana erityisesti kaivostoiminnan ja matkailun kasvun myötä.

Syksyn 2023 työvoimabarometrissa työnhakijapulaa arvioitiin olevan muun muassa sosiaali- ja terveysalan, ravintola- ja matkailualan sekä teollisuuden aloista erityisesti metallien jalostuksen sekä kone- ja metalliteollisuuden ammateissa. Myös varhaiskasvatuksen sekä logistiikan alat ovat kymmenen suurimman työvoimapula-alan joukossa.

Työvoiman saatavuuden parantamiseen liittyvät toimenpiteet ovat Lapille keskeisiä. Nykyinen lappilainen työvoima ei riitä pidemmällä aikavälillä rekrytointi- ja työvoimatarpeiden kasvaessa. Työvoiman saatavuus on haaste sekä yrityksille että julkiselle sektorille ulottuen laajasti eri toimialoille ja ammatteihin. Työvoiman ikärakenteesta johtuva henkilöstön eläköityminen ja vireillä olevat investointihankkeet teollisuudessa, kaivostoiminnassa ja matkailussa tulevat näkymään edelleen merkittävinä rekrytointitarpeina heijastuen laajasti eri toimialoille. Lapin työvoimatarpeisiin tarvitaan osaajia muualta Suomesta ja ulkomailta

3) Lapin alueellinen linjaus

Suomessa toimivan työnantajan on ensisijaisesti rekrytoitava työntekijä työmarkkinoilla jo olevasta työvoimasta. Työnantajan on julkaistava ilmoitus avoimesta työpaikasta TE-toimiston www.tyomarkkinatori.fi sivuille vähintään kahdeksi (2) viikoksi, jotta voidaan selvittää, onko tehtävään saatavissa työvoimaa työmarkkinoilta. TE-toimisto ottaa harkinnassaan huomioon koko EU-/ETA-alueen hakijat. Työnantajan julkaistaessa työpaikkailmoituksen Työmarkkinatori -sivustolla, työnantaja voi paikkaa julkaistessaan valita tiedon tuodaanko työpaikkailmoitus myös TE-palveluiden järjestelmään. Jos tätä tietoa ei valita, tulee työnantajan toimittaa kopio Työmarkkinatorilla julkaistusta työpaikkailmoituksesta TE-palveluiden työlupayksikköön.

Tähän linjaukseen on koottu ne ammattialat (ISCO-luokitus), joita voidaan alueella puoltaa ilman edellä mainittua työvoiman saatavuusselvitystä. Seuraavilla ammattialoilla työvoiman saatavuus on Lapin alueella vaikeutunut ja työntekijän oleskelulupaa voidaan puoltaa ilman työvoiman saatavuusselvitystä (ammattiluokka ja -nimike):

Ammattiala	Ammattiluokka	Ammattinimike ja poikkeukset
Sosiaali- ja terveysala	22 Terveystenhuollon erityisasiantuntijat	2211 Yleislääkärit* 2212 Yliääkärit ja erikoislääkärit 2221 Ylihoitajat ja osastonhoitajat 2266 Kuulontutkijat ja puheterapeutit 2634 Psykologit*
	32 Terveystenhuollon asiantuntijat	3211 Röntgenhoitajat* 3213 Farmaseutit* 3212 Bioanalyytikot (terveydenhuolto) 32211 Sairaanhoidajat 32212 Terveystenhoitajat 3222 Kätilöt* 3251 Suuhygienisti* 3259 Muut terveydenhuollon asiantuntijat*
	53 Hoivapalvelun ja terveydenhuollon työntekijät	53111 Päiväkotien ja muiden laitosten lastenhoitajat 5321 Lähihoitajat 53211 Mielenterveyshoitajat 53212 Kehitysvammaisten hoitajat 53213 Sosiaalialan hoitajat 53219 Muut lähihoitajat 53221 Kotipalvelutyöntekijät Urassa ammattinumero; 53112 Hoitoapulaiset ja hoiva-avustajat; työskentelevät avustavissa hoivaan ja hyvinvointiin liittyvissä tehtävissä, jotka liittyvät asiakkaiden perustarpeista huolehtimiseen ja he työskentelevät asiakkaan tukena eri palveluin, joita voivat olla aterian-, vaatehuolto-, kylvytys-, siivous-, kuljetus- ja saattajapalvelut sekä sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut. Työpaikka voi olla asiakkaalle tarkoitettu palvelutalo, hoivakoti, asumisyksikkö tms.

		Terveydenhuollon osalta työntekijää haettaessa on huomioitava Valviran prosessi terveydenhuollon ammattihenkilöiden oikeudesta harjoittaa ammattia Suomessa tai oikeutta käyttää nimikesuojattua ammattinimikettä.
Opetusala	23 Opettajat ja muut opetusalan erityisasiantuntijat	2342 Lastentarhanopettajat* 2352 Erityisopettajat*
ICT-ala	21 Luonnontieteiden ja tekniikan asiantuntijat	21531 Tietoliikennetekniikan tutkijat 21532 Tietotekniikka-alan tutkijat
	25 Tieto- ja viestintäteknologian erityisasiantuntijat	251 Systeemyön erityisasiantuntijat 252 Tietokantojen, verkkojen ja järjestelmäohjelmistojen erityisasiantuntijat
Liike-elämän ja hallinnon ala	33 Liike-elämän ja hallinnon asiantuntijat	3313 Kirjanpidon ja laskentatoimen asiantuntijat* 3322 Myyntiedustajat* 3334 Kiinteistövälittäjät ja isännöitsijät*
Asiakaspalvelu ja palvelutyöntekijät	42 Asiakaspalvelutyöntekijät	4224 Hotellin vastaanottovirkailijat*
	51 Palvelutyöntekijät	5113 Matkaoppaat, eräoppaat* 5120 Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät 5131 Tarjoilijat* 5132 Baarimestarit* 5141 Kampaajat ja parturit* 5153 Kiinteistöhuollon työntekijät*
	94 Avustavat keittiö- ja ruokatyöntekijät	9411 Pikaruokatyöntekijät* 9412 Avustavat keittiötyöntekijät*
Kaupan ala	52 Myyjät, kauppiat ym.	5211 Kioski- ja torimyyjät* 5212 Katumyyjät (elintarvikkeet)* 5223 Myyjät* 524 Muut myyntityöntekijät
Maa- ja metsätalous	61 Maanviljelijät ja eläinten kasvattajat ym.	61112 Maataloustyöntekijä 61214 Maatalouslomittajat 61212 Karjanhoitajat ym.
	62 Metsä- ja kalataloustyöntekijät	6210 Metsurit ja metsätyöntekijät*
Rakennusala	31 Luonnontieteiden ja tekniikan asiantuntijat	3123 Rakennusalan työnjohtajat*
	71 Rakennustyöntekijät ym. (pl. sähköasentajat)	7112 Muurarit* 7113 Kivenhakkaajat* 7121 Kattoasentajat ja -korjaajat* 7122 Lattianpäällystystyöntekijät* 7123 Rappaajat* 7124 Eristäjät* 7125 Lasinasentajat* 7127 Ilmastointi- ja jäähdytyslaiteasentajat*
Teollisuuden toimiala	21 Luonnontieteiden ja tekniikan asiantuntijat	214 Tekniikan erityisasiantuntijat (pl. sähköteknologia) 2151 Sähkötekniikan erityisasiantuntijat* 2152 Elektroniikan erityisasiantuntijat*
	31 Luonnontieteiden ja tekniikan asiantuntijat	3121 Kaivostyönjohtajat* 3122 Teollisuuden työnjohtajat*

	72 Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	7212 Hitsaajat* 7213 Ohutlevysepäät* 7214 Paksulevysepät ja rautarakennetyöntekijät* 7223 Koneenasentajat ja koneistajat* 7231 Moottoriajoneuvojen asentajat ja korjaajat*
	81 Prosessityöntekijät	8172 Puu- ja sahatavaran prosessityöntekijät
Elintarvike-, puutyö- ja vaatetus ja jalkineala	75 Elintarvikealan valmistustyöntekijät	7511 Lihanleikkaajat ja kalankäsittelijät* 7512 Leipurit ja kondiittorit*
Logistiikka-ala	83 Kuljetustyöntekijät	8321 Moottoripyörä (kelkka) lähetit* 8322 Henkilö-, taksi- ja pakettiautonkuljettajat* 8331 Linja-autonkuljettajat* 8332 Kuorma-auton ja erikoisajoneuvojen kuljettajat* 8341 Maa- ja metsätaloustyökoneiden kuljettajat* 8342 Maansiirtokoneiden kuljettajat*
Puhdistuspalvelu-ala ml. pesulatyö	51 Palvelutyöntekijät	5151 Siivoustyön esimiehet (henkilöt)*
	81 Prosessityöntekijät	8157 Pesulatyöntekijät*
	91 Siivoojat, kotiapulaiset ja muut puhdistustyöntekijät	91121 Toimistosiiivoajat 91122 Hotellisiiivoajat 91123 Sairaala- ja laitospulaiset 91124 Päiväkotiapulaiset
Muut työntekijät	54 Suojelu- ja vartiointityöntekijät	5414 Vartijat* 9333 Rahdinkäsittelijät, varastotyöntekijät*
	93 Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	9334 Hyllyjen täyttäjät*
	96 Katujen puhtaanapidon ja jätehuollon työntekijät ym.	9621 Sanomalehden jakajat, lähetit ja kantajat*
Lisäksi seuraavissa Ammattiluokissa vaatimuksena saatavuusharkinnan luopumiselle on kokoaikainen työ; 42 Asiakaspalvelu, 51 Palvelutyöntekijät, 52 Myyjät, kauppiat, ym. 8157 pesulatyöntekijät*, 91 Siivoojat, kotiapulaiset ja muut puhdistustyöntekijät Mikäli työ on osa-aikaista, ansiotason tulee olla tunneista riippumatta vähintään työttömyysturvalain mukaisen työssäoloehdon suuruinen https://www.kela.fi/mika-on-tyossaoloehto?inheritRedirect=true		

*Käytettävissä ei 5-numeroista ammattikoodia.

4) Lisätietoja työntekijän oleskeluluvasta ja hakemusprosessista

Lapin ELY-keskuksen alueen työntekijän oleskelulupahakemusten osaratkaisut käsitellään 15.9.2022 alkaen valtakunnallisesti ilman alueellista toimivaltajakoa.

Sähköpostiosoite: tyoluvat@te-toimisto.fi

Puhelinnumero: 0295 040 019 (klo 9–11)

TE-toimiston työlupapalvelut, valtakunnallinen verkkosivu:
<https://toimistot.te-palvelut.fi/tyolupapalvelut>

Työlupainformaatio Työmarkkinatori.fi sivuilta
<https://tyomarkkinatori.fi/palvelut/675033dd-c0c0-4a05-bfd9-44d1686d0ab8/ulkomaalaisen-henkilon-tyonteon-ehtojen-selvittaminen-tyontekijan-oleskelulupa-asiassa/1>

TE-toimiston työlupapalvelut, valtakunnallinen verkkosivu:
https://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/loyda_tyontekija/tyolupapalvelut/index.html

Maahanmuuttoviraston verkkosivut:
www.migri.fi

Ammattialojen ISCO-luokitus:
<https://www.tilastokeskus.fi/fi/luokitukset/ammatti/>

5) Alueellisen linjauksen valmistelu ja voimassaoloaika

Lapin ELY-keskuksen alueellinen työlupalinjaus on valmisteltu yhteistyössä Lapin TE-palveluiden kanssa. Valmistelussa on otettu huomioon alueen työmarkkinatilanne ja työvoiman saatavuutta harkittaessa tietopohjana on käytetty mm. TEM tilastojärjestelmän ja asiakastietojärjestelmän tietoja, [Työvoimabarometri 2023](#), TEM Työvoimatietokartta/työvoiman saatavuus ja kohtaanto – raporttia, Työvoimatarve 2020 – selvitystä, [TEM lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste syksy 2023](#), [Lapin alueelliset kehitysnäkymät](#), [Lapin Maahanmuuttostrategia 2030+](#), [Lapin osaavan työvoiman saatavuuden toimenpidesuunnitelmaa](#) ja muita alueellisia ennakkotietoja (mm. <https://lapinluotsi.fi/>).

Alueellista työlupalinjausta on käsitelty Lapin TE-palveluiden TY-neuvottelukunnassa 30.11.2023 sekä Lapin ELY-keskuksen maahanmuuttoasiain toimikunnassa 12.12.2023.

Lapin alueellinen työlupalinjaus on voimassa 1.1. – 31.12.2024. Linjaus koskee kaikkia työntekijän oleskeluluvan osaratkaisuja, jotka otetaan TE-palveluissa käsittelyyn linjauksen antamisen jälkeen hakemuksen vireillelaittopäivästä riippumatta.

Linjauksen sisällön mahdolliset muutostarpeet tarkistetaan vähintään 6 kk välein.

Johtaja

Marja Perälä

Maahanmuuttoasiantuntija

Jaana Tapalinen